

Ansgarkirken den 29. marts 2020 Mariæ Bebudelsesdag

Lukasevangeliet 1, 46- 55

Salmer: 71 - 12 - 289 - 73 - 3 v.5 - 441 - 481

Vi har haft forår længe. Allerede i midten af marts blomstrede martsviol i bedet ved vores indkørsel. Nu blomstrer anemonerne og vi har fået et størepar i kassen. Det gør ikke noget, at foråret giver sig god tid, at det går lidt langsommere. Det kan også gå for hurtigt. Så: "Giv tid, giv tid!"

Det er ligesom med evangelieteksten til i dag. Der fortælles om Mariæ Bebudelse i begyndelsen af Lukasevangeliet. Det er en livfuld og anskuelig fortælling, der også trækker tråde tilbage til fortællinger fra Det gamle Testamente. Der sker så meget. Fortællingen kan næsten ikke rumme det alt sammen.

Den gamle præst Zakarias får besøg af englen Gabriel, der forjætter, at hans hustru, Elisabeth skal føde en søn, som han skal give navnet Johannes. Elisabeth blev gravid og tænkte: "Det har Herren gjort mod mig i de dage, da han tog sig af mig og fjernede min vanære blandt mennesker." Det var en skam at være ude af stand til at føde et barn.

Som Abrahams hustru Sara i den gamle pagts dage skulle den gamle Elisabeth også på underfuld måde føde et barn. Gabriel bliver derefter sendt til Nazaret til en jomfru, der var trolovet med en mand, der hed Josef. Jomfruens navn var Maria, og englen kom til hende og hilste hende med ordene: "Herren er med dig, du benådede". Maria blev forfærdet, men englen sagde til hende: "Frygt ikke Maria! For du har fundet nåde for Gud. Se, du skal blive frugtsommelig og føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus. Han skal blive stor og kaldes den Højstes søn, og Gud Herren skal give ham hans fader Davids trone. Han skal være konge over Jakobs hus til evig tid." Maria lo ikke som Sara. Hun spurgte: "Hvordan skal det gå til. Jeg har aldrig været sammen med en mand?" Gabriel svarede: "Helligånden skal komme over dig, og den Højstes kraft skal overskygge dig. Derfor skal dit barn kaldes helligt, Guds søn." Da sagde Maria: "Se, jeg er Herrens tjenerinde. Lad det ske efter dit ord."

Derefter fortæller Lukas om mødet mellem de to kvinder, der har alderen til forskel og det fælles, at de begge venter et barn, som på underfuld måde sendes af Gud. Da den unge kvinde, Maria, hilser den gamle kvinde, springer barnet i Elisabeths liv. Hun bliver fyldt med Helligånden og råber med høj røst: "Velsignet er du blandt kvinder, og velsignet dit livs frugt!"

Indtil nu er fortællingen gået meget hurtigt, skubbet frem i sproget: "I de dage...", "Så skete det...", "Imens stod folket...", "Så blev englen sendt...", "I de dage brød Maria op...". Det er som foråret, der haster afsted, Men så standses der op. Vi skal have tid til at være med og se det hele for os. I mødet med det underfulde, Guds skabende indgriben i menneskers liv, er der en måde at standse op på, åbne sig for underet og leve sig ind i det. Det er først at være ganske stille, for det er svært at finde "tolkende ord", for "hvad skal jeg sige, mine ord vil ikke meget sige". Men derefter kommer sproget. Det baner sig vej, skubbes ind i og ud af et menneske af Guds egen Hellige Ånd.

Det sker i dag i anden tekstrække til Mariæ Bebudelsesdag. Det er ved Marias lovprisning af Gud. Hun åbner sig for og sætter ord på alle de forunderlige indtryk, som både "skræmmer og fryder". Hun modtager skabelsens under med taknemmelighed. Og den måde det gøres på er ved at lovprise Gud i ord og toner. Poesi sendt fra Gud og givet til Gud.

Foråret er nyskabelse. Foråret er tydeliggørelse, levendegørelse af skabelsen. En fortsat skabelse.

Både i naturen og i menneskelivet er der liv og død. Der er vækstens, groningens, blomstringens og frugtens livgivende kraft. Der er tilintetgørelsens, opløsningens kraft. Begge dele erfarer vi nu. Til livets kraft er knyttet lyst og glæde. Til dødens kraft er knyttet frygt, angst og sorg. Begge dele oplever vi i vort liv. Ofte på samme tid.

I denne tid oplever vi tilintetgørelsens kraft. En smitte har ramt os og har skabt sorg og frygt. Den ene dag oplever vi, at "alting klippes ned" og "vi begynder at træne til skeletter". Samtidig kan vi måske opleve, at "når forårssolen skinner, lever vi". Den ene dag står vi ved en vugge, den anden dag ved en kiste.

Der er tegn på død i livet – altid. Man kan også dø på en forårsdag. Men selv om det kan være svært i denne tid at tro det, så er livet stærkere end døden. Døden er ikke udgangen, men indgangen til en evig sommer. For den, der møder evangeliet, englebuds-kabet på samme måde som Maria - det vil sige med åbenhed og lydighed - for den er foråret et tegn. Et tegn på, at livet er stærkere og oprindeligere end døden og ved Jesu Kristi opstandelse har besejret døden. Livet kom ind i verden før døden. Bibelen begynder med en skabelsesfortælling. Døden søger så at ophæve, hvad der allerede er.

Derfor kan oplevelsen af foråret skabe en glæde, der går dybere end glæden over, hvad der er smukt. Glæden skyldes, at vi i mødet med foråret oplever det oprindelige. Vi bliver for en stund ført tilbage til livets første morgenstund. Ja: "Se, hvilken morgenstund..." Når vi står med "store undrende øjne... hvor anemonerne lyser hvidt", får vi lov til for en stund at opleve, hvordan det var, før døden kom ind i verden. Måske kun et øjeblik. Men øjeblikket kan også fyldes af evigheden. Vi får lov til at gå en tur med Eva og Adam i Paradisets Have.

Foråret taler til denne svage erindring og dybe længsel. Foråret fortæller, at som det var, skal det atter blive. En tid uden farlig virus.

Det skal så forkyndes ind i dødens verden, ind i sorg og frygt: Du som har mistet, skal atter få tilbage. Det gælder det enkelte menneske, og det gælder hele menneskeheden. For som Astrid Lindgren fortæller i "Ronja Røverdatter": "Foråret er nyt, men det ligner sig selv" og "foråret er for alle".

Derfor er søndagens tekst en opfordring til os: Du skal ligne Maria: Du skal sanse og opleve, du skal forene åbenhed og lydighed. Du skal lovsynge Gud på din egen måde. Med de ord, du kender. Med de ord, der finder dig. Det var, hvad Mari gjorde. Lukas lader Maria standse op og lader hende bryde ud i lovprisning. Sådan fortælles det igen og igen i Det gamle Testamente. Moses sang sin lovprisning, da Gud på underfuld måde havde frelst sit folk ved overgangen over Det røde hav (Anden Mosebog kap. 15, 1-17) og Hanna sang, da hun, der var barnløs, ved Guds under blev mor til profeten Samuel (Første Samuelsbog kap. 2, 1-10). Hannas lovsang ligger som en tekst under Marias lovsang.

Så er der et fælles mønster. Gud skaber, Gud griber ind i menneskers liv. Mennesker tager imod Guds nåde i tro og lydighed. Og menneskers tak vælder ud i lovsang. Når Gud og mennesker mødes, bliver lovprisningen til. Når foråret møder mennesker, kan det forløse glade forårssange.

Men der er endnu et træk ved dette mønster. Ved skabelsen kalder Gud alting ud af ingenting. På skabelsens morgen lod Gud lyset skinne i mørket. Guds skabelseskraft er hans kærlighed. Skabelsen kan kun forklares og begrundes med, at Gud heller ikke ønsker at være ene, men ønsker mennesker, der er skabt i hans billede, til at elske.

Skabelsesfortællingerne er kærlighedshistorier. Da døden af en eller anden uforklarlig grund kom ind i verden, består Guds nyskabelse af liv ved at Gud tilgiver, forsoner og genopretter.

Der er et fællestræk ved alle fortællingerne om Guds nyskabelse: Gud udvælger de svage, de små, de foragtede. Han udvalgte en gammel ufrugtbar kvinde og en ung pige, der ikke havde andet end det nødvendige: sin åbenhed, sin tro, sin lydighed og sin lovsang,

Guds frelsende nyskabelse, som Maria fik bebudet, blev af Gud virkeliggjort ved, at han selv gik ind i lidelsens, ind i dødens verden i Jesus Kristus, Marias søn.

Talen om jomfrufødslen har i tidens løb for nogle været en anstødssten. Især i "det moderne gennembrud". Men er det mere underfuldt end foråret? Jomfrufødsel er ikke et biologisk udtryk, men et sandt og smukt billedord for Guds underfulde nyskabelse, et glimt af et evigt forår, af en paradisvirkelighed, som Gud sender ind i sin skabte verden.

Så mødes jord og himmel i Marias søn på denne jord, også ved vores gudstjenester. Maria modtog Guds løfte om, at alt skal blive, som det var på skabelsens morgen. Det nåede sit højdepunkt i Guds egen lidelse og død. I den påske, som kommer lige efter Mariæ bebudelse.

Det vender op og ned på alle forestillinger om, hvad der er småt og stort i verden. De små, de foragtede, de, er for gamle eller for unge kommer først. Ethvert menneske er elsket af Gud. Det gælder også de mennesker, der er stolte og hovmodige, som er selvsikre og som tramper gennem skovbunden, når anemonerne blomstrer. De skal først styrtes fra tronerne og have deres hovmod splittet. De skal ikke for evigt fortabes, men de skal have deres hovmod styrtet. Der kommer en dom som det næstsidste inden evangeliets genoprettelse.

Men de ringe skal ophøjes, de sultne skal mættes, de, som er ramt af virus, skal helbredes. For Gud husker på den barmhjertighed, som han lovede os. Og gudskelov for Guds hukommelse. I mødet mellem Guds nyskabelse, hans tilgivelse og gennemoprettelse og os små mennesker, sættes farten ned, så vi kan standse op og lovprise Gud. Og så kan vi slutte med Benny Andersen:

Træer kan vælte og riger forgå.
Kloder kan flække som ærter.
Én ting er drøj og går aldrig i stå:
kærligheds magt over hjerter.

Det er Guds kærlighed og al det, som den virker i os mennesker: f.eks. Marias lovsang og hvad vi nu selv kan finde på...

Amen